

Palatul administrativ de la Galați va împlini în curând aproape nouă decenii de existență. Clădire reprezentativă pentru noua școală de arhitectură care se afirma în România la începutul secolului al XX-lea, ea necesită în prezent profunde lucrări de consolidare.

Mi-am asumat răspunderea de a întocmi un studiu istoric asupra Palatului administrativ de la Galați, construit după proiectul și sub îndrumarea arhitectului Ion Mincu, studiu care să fie de folos realizatorului proiectului de consolidare și rezultatele căutărilor au fost fructuoase, utile, dar și generatoare de mari satisfacții.

Așa am aflat că planurile cu semnăturile autograf ale arh. Ion Mincu (date 1902) nu fuseseră publicate în nici o lucrare de specialitate, am găsit informații despre stilul de lucru al arh. Ion Mincu în calitate de conducător al lucrărilor de construire a Palatului administrativ, despre organizarea de licitații, încheierea de contracte cu antreprenorii, despre materialele folosite, precum și alte informații deosebit de interesante.

Terenul pe care s-a construit Palatul administrativ fusese ocupat înainte de 1900 de „Teatrul lui Bogdan”..., o șandramă de scânduri, unde se cobora pe câteva trepte sub nivelul uliței. Aici a jucat în octombrie 1850 marele artist Matei Milo.¹ Nu se cunosc demersurile care s-au făcut pentru ca teatrul de scânduri să fie demolat și terenul să fie atribuit construirii Palatului administrativ, știm sigur însă că în anul 1905 aparținea prefecturii Județului Covurlui.²

Faptul că prefectura de Covurlui era de ordinul I în țară (la fel ca cele de Iași, Dolj și Brăila) a determinat, probabil, conducerea județului să comande proiectul noului său sediu una dintre cei mai mari arhitecți români ai vremii, Ion Mincu, ca apoi, Palatul administrativ de la Galați să devină, alături de Banca Comerțului din Craiova, una dintre cele mai reușite lucrări de arhitectură monumentală.

În anul 1983 am văzut la arhiva Consiliului Popular al județului Galați planurile originale ale Palatului administrativ, purtând semnătura autograf a arhitectului Ion Mincu și data 1902: fațada principală, fațada posterioară, secțiune prin pavilion, planul subsolului, al parterului și al intercatului, toate la scara 1:50. Pe toate planurile, semnătura arhitectului este în partea de jos, de cele mai multe ori în dreapta. Titlul planului este plasat întotdeauna sus. Sub titlu sau în alt loc există întotdeauna parafa „Rezolvat la Consiliul tehnic superior, cu jurnalul nr. 81 din 9 mai 1902”, sub care este semnătura S. Polizu. Pe planul fațadei posterioare, în partea stângă jos, scrie „Văzut”, sub care semnează prefectul I. Atanasiu. Secțiunea prin pavilion și planurile subsolului, parterului și intercatului au trecute și cotele. Nu am găsit planul etajului. Fațada principală, fațada posterioară și secțiunea prin pavilion sunt desenate cu tuș pe carton pânzat. Pentru fațade s-au folosit și acuarele.

Din anul 1984, planurile originale ale palatului administrativ se află la Arhivele Statului, filiala Galați.

Studierea arhivei deosebit de sumare pe care prefectura județului Covurlui o mai are la Arhivele Statului, filiala Galați (restul fiind distrusă) ne-a permis să aflăm informații cu privire la organizarea licitațiilor pentru contractarea diferitelor categorii de lucrări, nume de antreprenori, de firme din țară sau din străinătate care au contribuit la construirea sau la dotarea palatului, natura materialelor folosite (cantități și prețuri), resursele financiare, nume de meșteri, numele pictorului care a făcut pictura interioară, recepția lucrărilor, precum și despre festivitatea de inaugurare.

Demn de evidențiat este faptul că lucrările de construcție ale Palatului administrativ au fost conduse de arhitectul Ion Mincu, iar în lipsa acestuia – de inginerul S. Vasilescu. De la biroul arhitectului Mincu

se emiteau acte cu en-tête „Direcția lucrărilor palatului administrativ din Galați”, care purtau număr și dată; foarte multe devize estimative, situații provizorii de lucrări și note de plată poartă semnătura arhitectului Ion Mincu (anexa 1 și anexa 2).

Anexa nr. 1

Direcția Lucrărilor
Palatul administrativ
Din Galați
Nr. 30

Domnule Prefect,

În câteva zile, acoperișul clădirii palatului administrativ din Galați fiind terminat vă rog ca conform contractului să binevoiți a ordona să mi se răspundă rata ce mi se cuvine ca onorar asupra sumei totale la care au fost evaluate lucrările palatului.

Primiți vă rog, Domnule Prefect, încredințarea distinsei mele considerațiuni.

Directorul Lucrărilor,
Arhitect I. Mincu

Dsale
Domnului Prefect al județului Covurlui

Arhivele Statului Galați, Fond Prefectura județului Covurlui, Dosar 4/1904–1905, f. 18.

Anexa nr. 2

25 Aprilie 1905

Clădirea Palatului Administrativ
din Galați
Nr. 26

Domnule Prefect,

Am onoarea a vă înainta aci alăturat situația provizorie nr. 5, urcându-se la suma bună de plată de zece mii una sută șase-spre-zece lei și 30/100.

Primiți Vă rog Domnule Prefect încredințarea distinsei mele considerațiuni.

Directorul Lucrărilor
I. Mincu
Arhitect

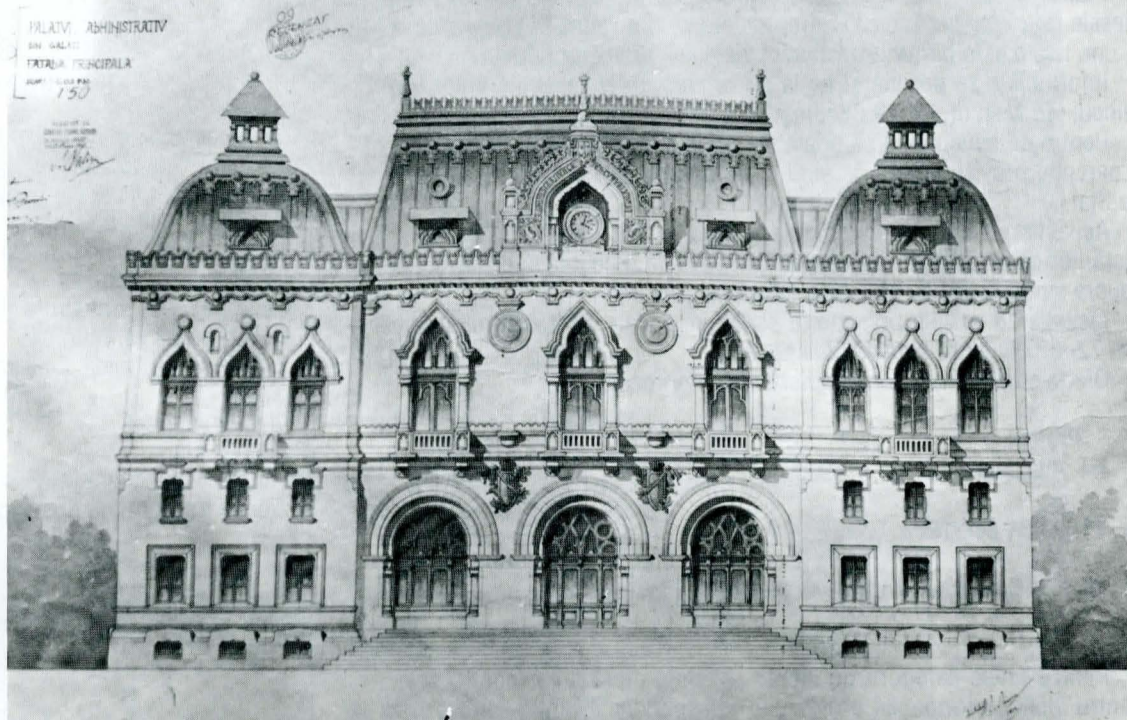
Dsale
Domnului Prefect al Județului Covurlui

Arhivele Statului Galați, Fond Prefectura Județului Covurlui, Dosar 4/1904–1905, f. 2.

După aprobarea proiectului s-a procedat la organizarea de licitații pentru toate categoriile de lucrări. Monitorul licitațiunilor nr. 22 din 15 noiembrie 1903 anunța organizarea de către Prefectura județului Covurlui a unei licitații în ziua de 15 ianuarie 1904, la sediul său din strada Cuza Vodă, nr. 13 pentru „darea în întreprindere” a lucrărilor de terasamente, zidărie, trepte de piatră, dulgherie, tinichigerie, fierărie, zugrăveli, tapițerie, sobării, pietrării, stucatură necesare pentru construirea palatului administrativ. Se face precizarea că pentru

¹ N. G. Munteanu-Bârlad, *Galații de altădată*, în „Galații”, 1927, p. 191.

² A.S.G. *Fond Prefectura județului Covurlui*, Dosar 3/1904–1905, f. 4.

tâmplărie se va organiza o licitație separată.³ Valoarea tuturor lucrărilor care se licitau era de 300 530 lei și 14 bani „după planul și devizul întocmit, aprobate de Consiliul tehnic superior de pe lângă Onor minister al lucrărilor publice și prin înaltul decret nr. 2728 din 1903”.⁴ Termenul pentru executarea totalității lucrărilor se fixa la doi ani socotiți de la data contractării. Deosebit de bogată în conținut, publicațiunea referitoare la organizarea licitației recomanda celor interesați „să studieze planurile, devizele, caietele de sarcini, condițiile generale și toate piesele referitoare la această întreprindere la birourile prefecturii în orice zi de la 9 a.m. la 5 d.a. sau la domnul arhitect director al lucrărilor, Ion Mincu, str. Mercur, nr. 19 București”.⁵ Prefectul I. I. Atanasiu și secretarul S. Istrate, care semnează publicațiunea nr. 11633/31 octombrie 1903, fac și precizarea că „licitațiunea se va ține prin oferte scrise și sigilate, în conformitate cu art. 72–83 din Legea Contabilității publice”.⁶ (anexa 3)

În cursul anilor 1904–1905 se vor încheia contracte cu diverși antreprenori din oraș sau din țară și se va începe construirea palatului administrativ.

³ A.S.G. *Fond cit.*, Dosar 3/1903, f. 15.

⁴ *Ibidem.*

⁵ *Ibidem.*

⁶ *Ibidem.*

Anexa nr. 3

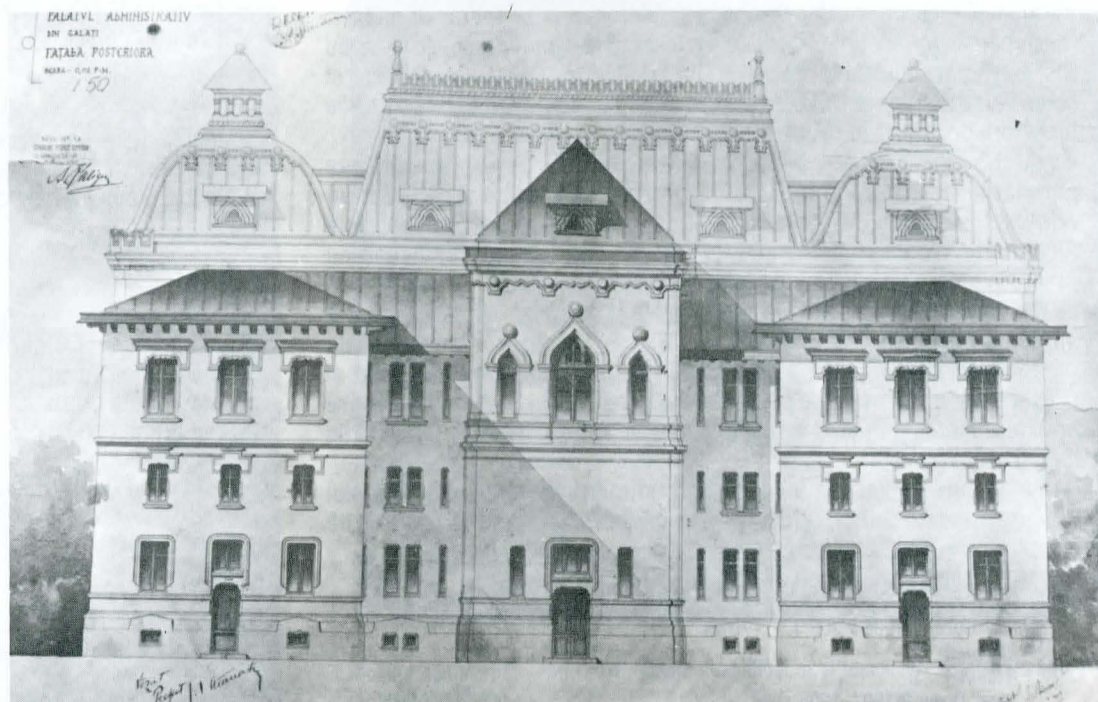
Prefectura județului Covurlui Publicațiune

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 15 ianuarie 1904, se va ține licitațiune publică, în localul prefecturii de județ, strada Cuza Vodă, nr. 13, pentru darea în întreprindere a lucrărilor de terasamente, zidărie, trepte de piatră, dulgherie, tinichigerie, fierărie, zugrăveli, tapițerie, sobării, pietrării, stucătură, afară de cele de tâmplărie, care vor face obiectul unei licitații separate, necesare pentru construcțiunea palatului administrativ al județului Covurlui, ce urmează a se ridica în orașul Galați.

Ofertele se vor primi, în acea zi la orele 11 a.m. până la orele 4 d.a., când se va preceda la deschiderea lor.

Valoarea tuturor lucrărilor care fac obiectul acestei licitații se urcă la suma de 300 530 lei și 14 bani, după planul și devizul întocmit, aprobate de consiliul tehnic superior de pe lângă Onor minister al lucrărilor publice și prin înaltul decret regal nr. 2728 din 1903.

Termenul pentru executarea totalității lucrărilor se fixează la doi ani, socotiți de la data contractării.

Palatul administrativ de la Galați, fațadă posterioară.
Semnătura autograf arhitect Ion Mincu.

Planurile, devizele, caietele de sarcini, condițiile generale și toate piesele referitoare la această întreprindere se pot vedea în orice zi de la 9 a.m. la 5 d.a. în birourile secțiunii județene a prefecturii Covurlui.

Informațiile se pot lua și de la d-l arhitect director al lucrărilor Ion Mincu, str. Mercur, nr. 19 București.

Pentru ca concurenții să poată lua parte la licitațiune, ei vor depune o garanție provizorie de 5 la sută în numerar sau în efecte garantate de Stat.

Această garanție se va calcula asupra valorii totale după deviz a lucrărilor de adjudecat; iar garanția definitivă va fi de 6 la sută; calculată asupra sumei totale cu care s-au adjudecat lucrările.

Licitația se va ține prin oferte scrise și sigilate, în conformitate cu art. 72-83 din legea contabilității publice.

Oferte condiționate și supraoferte nu se primesc.

Prefect.
I. I. Atanasiu

Secretar,
S. Istrate

Nr. 11633/31 oct. 1903

Monitorul Licitațiunilor nr. 22/15 nov. 1903.

Pentru unele categorii de lucrări arhivele oferă chiar contractele, pentru altele, informațiile provin din corespondența dintre furnizori și beneficiari sau din devize estimative și situații provizorii de lucrări.

La 14 decembrie 1904, Stanislav Raicop, proprietar al carierei de la Rusciuk, cerea prefectului județului Covurlui să rețină antreprenorilor M. Roman și ing. I. D. Popovici suma de 8 000 lei ce reprezenta valoarea pietrei cumpărate pentru construirea Palatului administrativ.⁷ Deci în anul 1904 începuse construirea Palatului administrativ la Galați. Numele celor doi antreprenori constructori, Roman și Popovici, apar în multe documente, fie emise de firma lor și adresate prefecturii județului Covurlui, fie în situații provizorii de lucru și în note de plată semnate de arhitectul Ion Mincu, precum și în procesele verbale de recepție semnate de Mincu în calitate de director al lucrărilor. Într-un referat semnat de Ion Mincu la 9.04.1907, acesta îl informa pe prefect că a procedat la recepția definitivă a lucrărilor executate de antreprenorul M. Roman și ing. I. D. Popovici.⁸

Din devizele estimative și situațiile provizorii de lucrări, semnate de arh. Ion Mincu sau de ing. S. Vasilescu rezultă că la construirea Palatului administrativ de la Galați s-au folosit următoarele materiale de construcție: piatră de Câmpulung, de Rusciuk, de Triest și de Vrața, zidărie din moelane brute la subsol, cărămidă de Buzău și de Galați, olane smălțuite, grinzi de brad și de tufan, scândură de brad, console de molid, grinzi de fier dublu T, buloane de fier, faianță, pardoseală din mozaic, dușumea din brad și parchet, scări din piatră și din lemn de stejar, tencuieli cu mortar de ipsos la plafoane și la scara de onoare. Învelitoarea, jgheburile, burlanele, decorațiile coamei acoperișului au fost executate din tablă de zinc. Din același material s-au realizat și colțurile acoperișurilor înalte. (Informațiile au fost extrase din situațiile provizorii de lucrări nr. 5, nr. 9 și nr. 10)⁹. (anexa 4)

La 12 februarie 1905 s-a organizat licitația pentru executarea tâmplăriei, iar la 30 aprilie 1905, prefectul E. Vulpe a încheiat un contract pentru tâmplăria cu F. Lescovar din Galați, str. Vasile Alecsandri, în valoare de 46 268 lei¹⁰ (anexa 5). Situațiile de lucrări cu privire la tâmplărie sunt semnate de arhitectul Ion Mincu. Din ele rezultă că tâmplăria exterioară s-a executat din lemn de stejar, iar cea interioară din lemn de molid.¹¹ La 12 aprilie 1907, F. Lescovar, nemulțumit de recepția provizorie a tâmplăriei, cere o nouă recepție. Se aprobă și prefectura desemnează pe inginerul șef N. P. Ștefănescu, care precizează într-un proces verbal observațiile sale, urmate de remedierile lui F. Lescovar.¹²

La 27 iunie 1905 s-a încheiat un contract între prefectul județului Covurlui și Casa teirich et C^{nie}, prin care aceasta se angaja să execute

Situația provizorie nr. 5 și lucrări executate

A. Terasamente	1.909.341 m.c.
B. Lucrări de zidărie	
– zidărie de beton cu var hidroalic	236.674 m.c.
– zidărie de beton cu ciment	94.250 m.c.
– zidărie de moiloane brute la subsol în locul zidăriei cu cărămidă de Buzău	338.213. m.c.
– zidărie de moiloane brute cu cărămidă din localitate cu mortar de var hidroalic	412.887 m.c.
– Zidărie cu cărămidă din localitate cu var gras la parter	630.507 m.c.
– Idem la intercat	654.036 m.c.
– Idem la etaj	550.000 m.c.
– Tencuieli de ciment sclivisit la, hasnale	100.000 m.c.
– Zidărie de piatră de Rusciuc	
– la parter	136.807 m.c.
– intercat	57.995 m.c.
– etaj	22.688 m.c.
– Olane smălțuite pentru coșuri	700.000 m.l.

Lucrări de dulgherie

– Grinzi de lemn de brad	85.025 m.c.
– Grinzi de tufan pentru ghermele (?)	7.500 m.c.

Lucrări de fierărie

– Grinzi de fier dublu T pentru tavane	32.805,149 kg
– Echere pentru juguri cuprins șuruburile	291,810 kg
– Legături de fier pentru jugurile de lemn	264.575 kg
– Buloane de fier pentru împerecherea grinzilor	7.423 kg
– Coloane de fontă	2.620.000 kg
– Legăturile de fier pentru ancorarea zidurilor	2.636.500 kg

Materiale aprovizionate

– Piatra de Rusciuc lucrată	186.00 m.c.
– Piatră de Rusciuc brută	25.00 m.c.
– Var alb în pastă	100.00 m.c.
– Nisip	200.00 m.c.
– Traverse de fier dublu T	10.000.00 kg
– Tablă de zinc	10.500.00 kg
– Grinzi de lemn de brad și lemnărie șarpantă	120.00 m.c.
– Console de lemn lucrate	8.00 m.c.
– Legături de fier	739.00 kg

Recapitulație

Valoarea lucrărilor executate	112.775.27 lei
Valoarea materialelor aprovizionate	36.253.36 lei
Valoarea treptelor de piatră lucrate 260 m.l.	4.420.00 lei

Total

153.448.63 lei

Din care

Suma primită cu sit. nr. 1	31666.14
Suma primită cu sit. nr. 2	33029.22
Suma primită cu sit. nr. 3	41426.06
Suma primită cu sit. nr. 4	37177.00

Rămâne rest de plată pentru sit. nr. 5 suma de	10.150.21 lei
--	---------------

Semnează arh. I. Mincu

Verificat N. Neculai
contabilul prefecturii

Arhivele Statului Galați, Fond Prefectura județului Covurlui, Dosar 4/1904-1905, f. 4.

⁷ Idem, Dosar 4/1905-1906, f. 1.

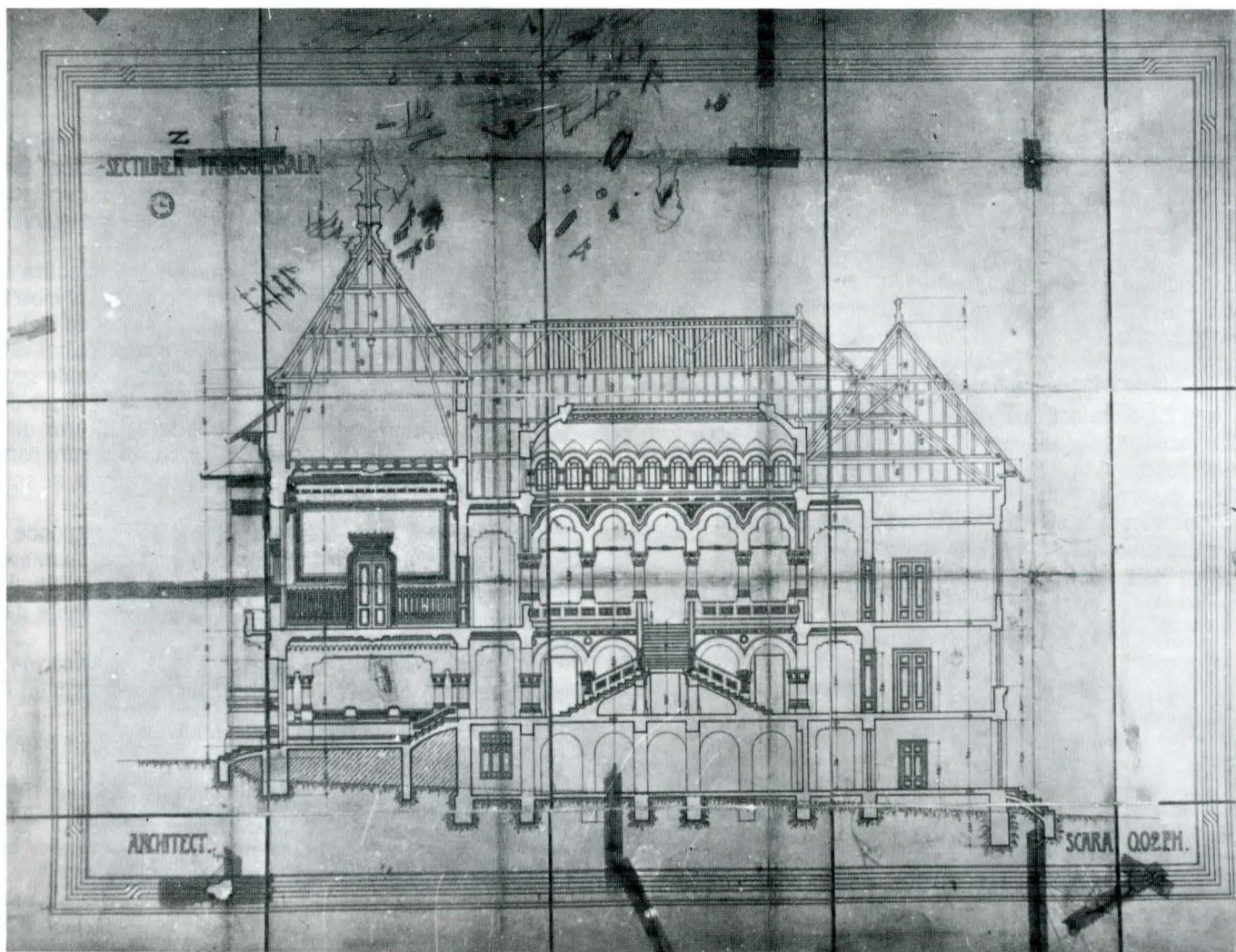
⁸ Idem, Dosar 11/1907-1908, f. 1.

⁹ Idem, Dosar 4/1905-1906, f. 77-78, 80.

¹⁰ Ibidem, f. 12.

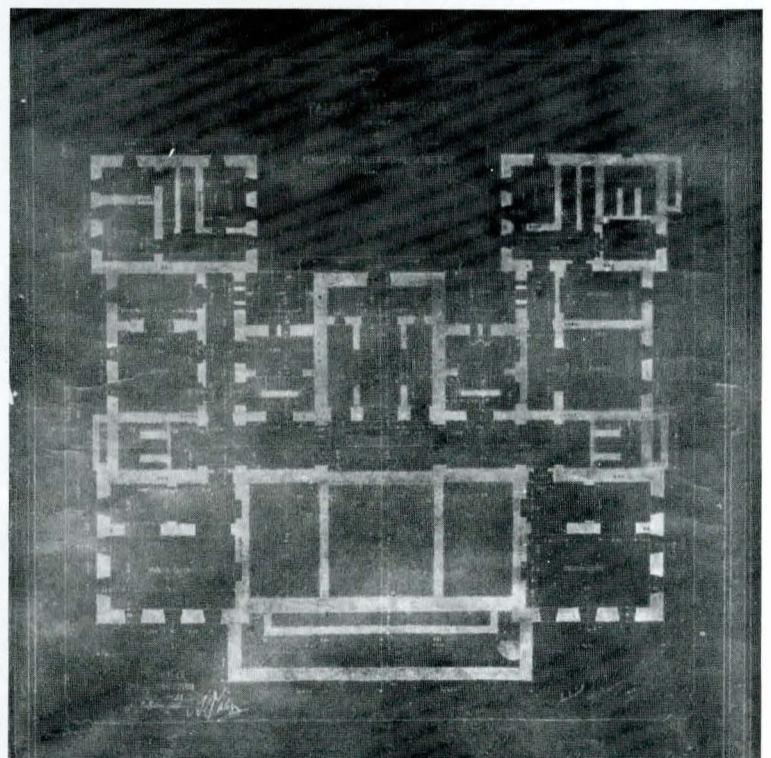
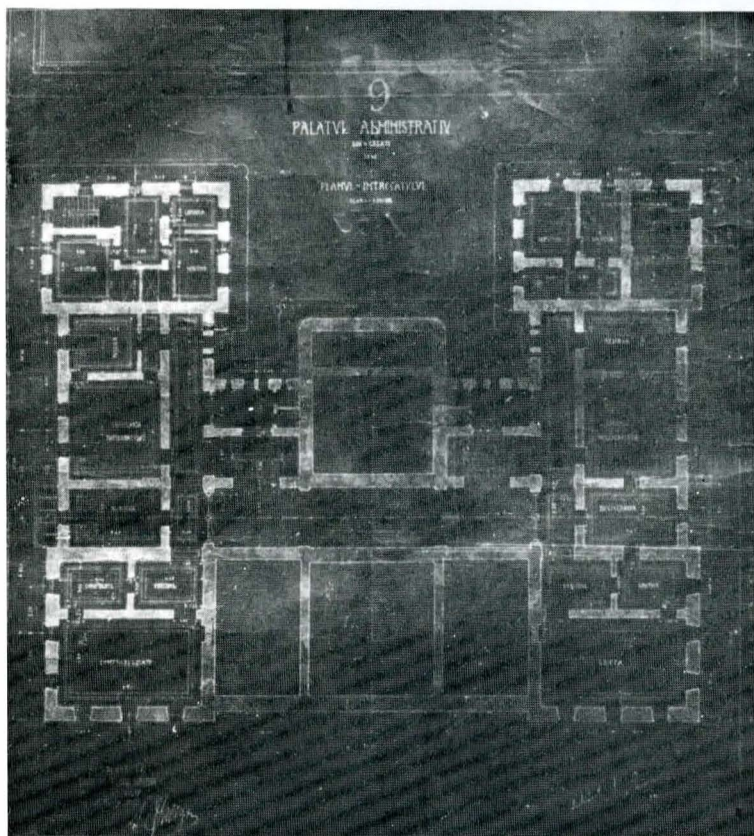
¹¹ Ibidem, f. 73.

¹² Idem, Dosar 9/1907-1908, f. 24.

Palatul administrativ de la Galați, secțiune transversală.

4. Palatul administrativ din Galați, planul intercatului. Semnătura autograf arhitect Ion Mincu.

Palatul administrativ din Galați, planul subsolului și al temeliiilor. Semnătura autograf arhitect Ion Mincu.

Contract

Pe baza licitației ținută la 12 Februarie 1905 în localul Prefecturii Județului Covurlui și în urma aprobării dată de consiliul județean în ședința de la 15 Martie a.c. între Prefectura județului Covurlui reprezentată prin subsemnatul, Prefect E. Vulpe de o parte și D. F. Lescovar, tâmplar, domiciliat în Galați strada Vasile Alecsandri Nr. 1, de altă parte s-a încheiat următorul contract:

1. Prefectura județului Covurlui dă spre executare Dlui F. Lescovar toată tâmplăria necesară Noului Palat Administrativ din Galați cu preț de 48.121 lei 50 bani după deviz din care se reduce 3 lei 85 bani la% sub deviz sau în total lei 1852, bani 67, rămânând a se plăti de județ suma de lei 46268, bani 83, adică patruzecișase mii două sute șaiszeci și opt lei, 83 bani, prin mandate emise asupra casei județului.

2. Dnu F. Lescovar se obligă a se conforma tuturor condițiilor menționate în publicația licitației și îndeosebi se va conforma riguros condițiilor prevăzute la alineatul d din susnumita publicație cum și condițiilor scrise sau verbale impuse de arhitect.

Prefect,
E. Vulpe

Secretar,
Istrate

Antreprenor,
F. Lescovar

30 aprilie 1905

Arhivele Statului Galați, Fond Prefectura Județului Covurlui, Dosar 4/1905–1906, f. 14.

lucrările de instalații de gaz și alimentare cu apă, conform ofertei de la 1 mai 1905, în valoare de 17 755 lei.¹³ (anexa 6)

La 15 decembrie 1905, arhitectul Ion Mincu prezenta prefectului situația provizorie nr. 1 pentru lucrările executate de Casa Teirich et C^{nie},

¹³ Idem, Dosar 4/1905–1906, f. 41.

Contract

Între administrațiunea județului Covurlui reprezentată prin subsemnatul, Prefect al Județului și casa Teirich et C^{nie} declarată adjudecatură a lucrărilor de gaz, alimentare cu apă, canalizări, W closete, etc. de la palatul administrativ al județului a intervenit următorul contract:

1) Casa Teirich et C^{nie} se angajează a executa lucrările de instalațiune de gaz, alimentare cu apă, canalizări, W closete, etc. de la palatul administrativ al județului, conform ofertei de la 1 martie 1905, înregistrată la nr. 2528 din 2 martie 1905, lucrări a căror valoare se urcă la suma de lei 17755, bani 24 (șaptesprezecemii șapte sute cincizeci și cinci 24 bani) rezultată în urma unei reduceri de 12% sub deviz.

2) Casa Teirich et C^{nie} se va conforma tuturor dispozițiilor condițiilor generale al construcțiunii palatului, pentru partea aplicabilă lucrărilor contractate, cum și ordinelor verbale și scrise date de direcțiunea lucrărilor.

3) Administrațiunea județului se angajează a răspunde casei Teirich et C^{nie} valoarea lucrărilor contractate proporțional cu avansarea lor prin ordonanțe emise asupra casei județului pe baza situațiilor d-lui director al lucrărilor din care se va face o reducere de 10% drept garanție pentru anul de întreținere.

4) Devizul, caietul de sarcini și planurile în număr de 4 relative la lucrările contractate, văzute și semnate de antreprenori fac parte din prezentul contract.

5) Garanția expusă acum la facerea contractului în suma de 2 000 lei s-a consemnat sub recipisa 4357/905.

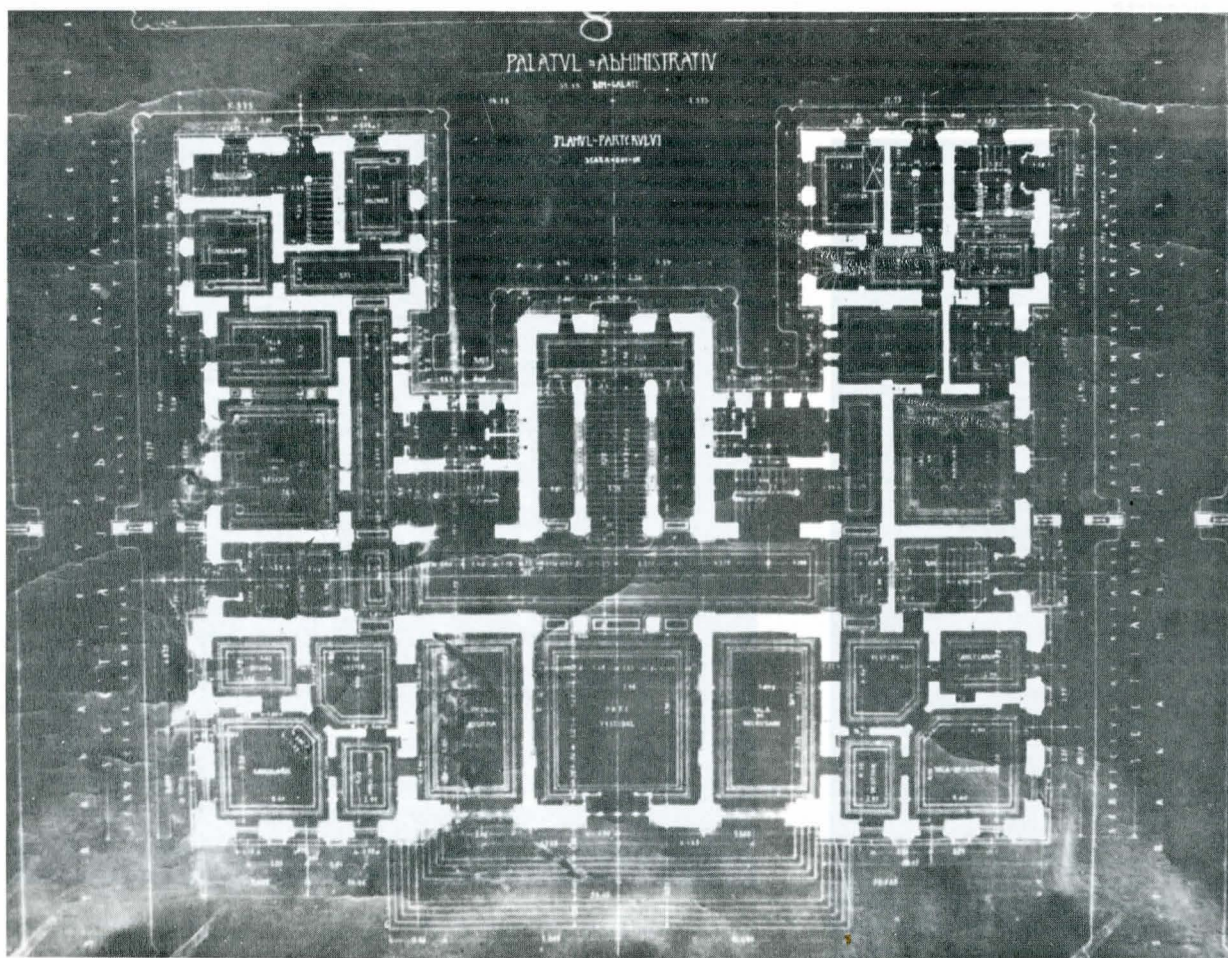
Făcut în dublu exemplar azi 27 iunie 1905.

Prefect,
G. M. Ciuntu

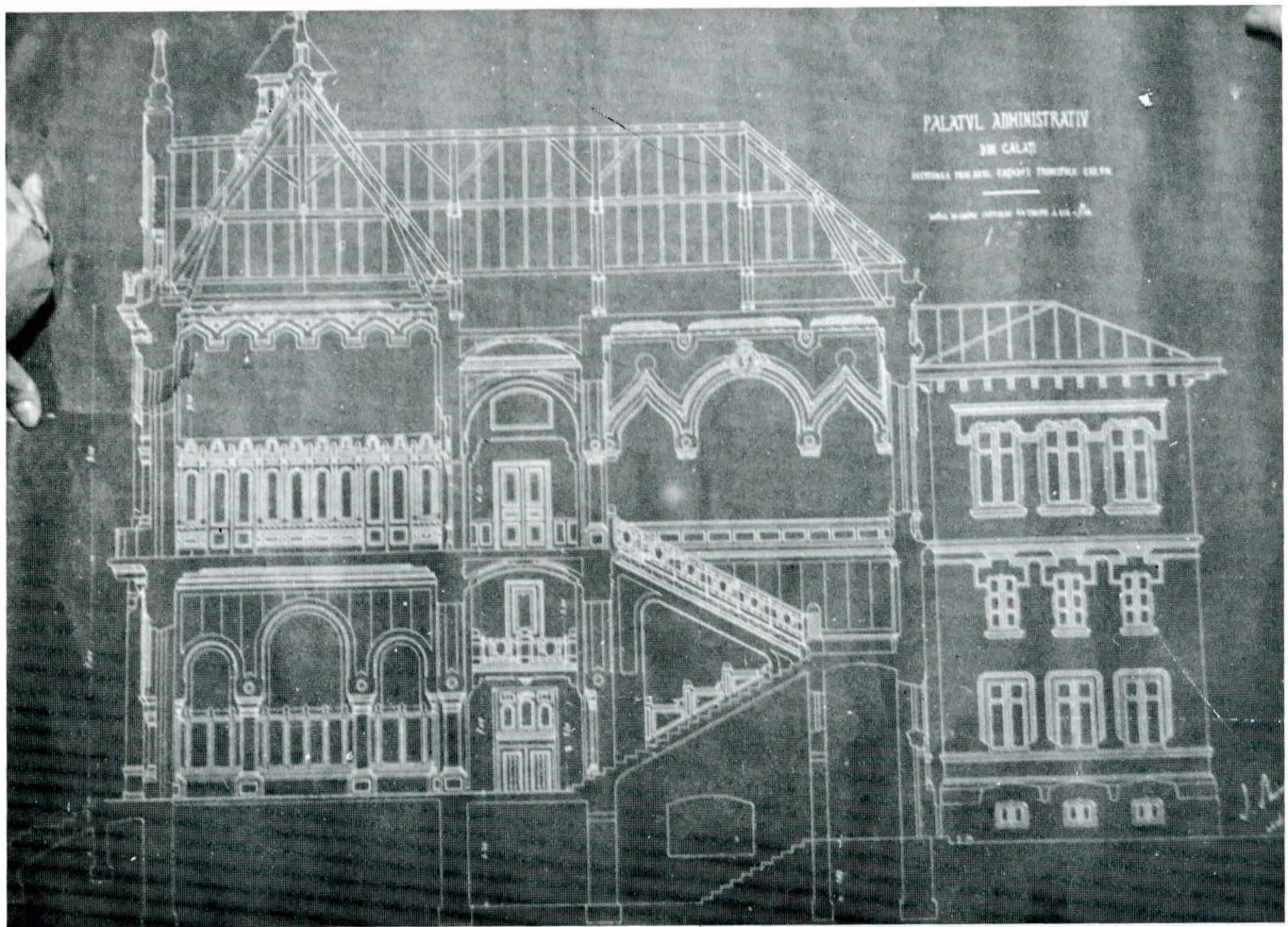
Secretar,
Istrate

Antreprenor,
Teirich

N. 8409
1905 Iunie 27

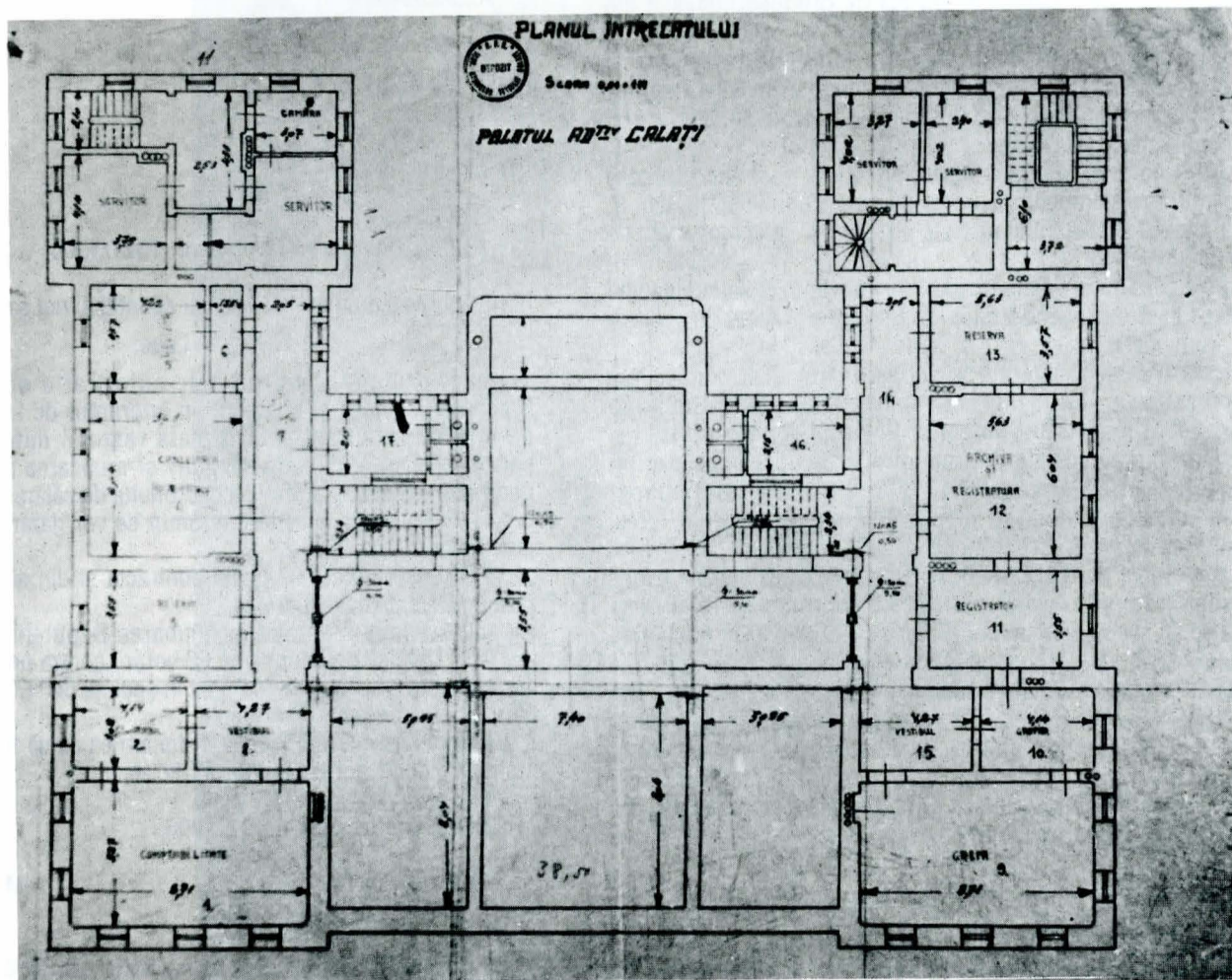

Palatul administrativ din Galați, planul parterului.

Palatul administrativ din Galați, secțiune prin axul fațadei principale.

Palatul administrativ din Galați, planul intercatului.

din care rezulta că se folosiseră materialele: tuburi de fier de 51 mm, cu toate piesele de reducere și fixare, tuburi de 38 mm, 32 mm, 25 mm, 20 mm, 13 mm, 10 mm; tuburi de gaz, robinete de izolare de 51 mm, 32 mm, 25 și 20 mm; sifoane pentru curățirea apei, tuburi de presiune de 50 mm, ramificații simple de 50 mm, robinete de vană de 50 mm, coturi de fontă de 50 mm, ramificații simple de 50 mm, țevi de fier galvanizat de 31 mm, 25 mm, 20 mm, cuvețe de fontă smălțuite, sifoane de plumb de 50 mm cu șurub, tuburi de plumb de 50 mm, tuburi de fontă de 50 mm, filtre Berchfeld, țevi de plumb de 13 mm, 25 mm, 30 mm, 40 mm, 50 mm, terasoane de fontă smălțuite, lavabouri de porțelan, burlane de bazalt de 100 mm și 150 mm, coturi de bazalt de 100 mm, tuburi de ciment sistem Monier, ramificații Monier de 150, 200 și 300 mm. (Materialele sunt prezentate pentru 11 coloane).¹⁴

Din corespondența dintre Societatea anonimă de exploatare a iluminatului cu gaz și a electricității din Galați și prefectură rezultă că instalația de iluminare cu gaz funcționa la începutul anului 1906.¹⁵

La 18 august 1905 se încheia un contract între prefectul județului Covurlui și firma Adolf Siebrecht, reprezentant general al Societății Anonime Koerting din Hanovra, Paris și Viena, pentru executarea lucrărilor de încălzire cu aburi în valoare de 8 510,10 lei.¹⁶ Plata se eșalona astfel: 30% la începerea lucrărilor; 30% după o lună; 30% la recepție și 10% după un an¹⁷ (anexa 7). Dat fiind că devizele estimative cuprind și materiale pentru coșurile de fum și pentru sobe, înseamnă că a existat un sistem mixt de încălzire. La 10 decembrie 1905, ing. S. Vasilescu, conducător al lucrărilor în lipsa arhitectului Ion Mincu, informează pe prefect că la 22 oct. 1905, A. Siebrecht a început instalarea caloriferelor, montarea cazanelor, a țevilor pentru calorifere și alte accesorii, iar la 10 decembrie 1905 lucrările erau executate mai mult de jumătate. Ca urmare, prefectul dispune să i se plătească domnului A. Siebrecht suma de 4 850,75 lei.¹⁸ La începutul anului 1906, Societatea anonimă de exploatare a iluminatului cu gaz și a electricității din Galați cerea prefectului să aprobe plata sumei de 168 lei pentru patru tone de cocs furnizate Palatului administrativ,¹⁹ iar la 27 martie, același an, se mai solicita suma de 84 lei pentru încă două tone de cocs.²⁰

Pentru realizarea unor ornamente din zinc la acoperiș, la 19 noiembrie 1905, cu adresa nr. 13465, prefectul județului Covurlui se adresa firmei B. Gaiser – patron al fabricii de produse metalice din București, căruia i se și expediază un avans de 800 lei.²¹

În finalul celor mai multe contracte încheiate între prefectură și diverși antreprenori se face precizarea că aceștia din urmă se vor conforma condițiilor generale ale construcției și ordinelor verbale și scrise date de direcțiunea lucrărilor.

Pictura interioară a Palatului administrativ a fost încredințată pictorului Ioan Brânzescu, pentru care pe parcursul anului 1905, ing. S. Vasilescu va prezenta prefectului referate de lucru și va semna state de plată lunare de 85 lei.²²

Pe parcursul construirii Palatului administrativ de la Galați contabilul prefecturii expediază lunar arhitectului Ion Mincu, în calitate de director al lucrărilor, suma de 150 lei.²³

Una dintre problemele care au preocupat foarte mult conducerea prefecturii a fost aceea a finanțării construirii Palatului administrativ. La 9 noiembrie 1905, Prefectura județului Covurlui, prin raportul nr. 13060, solicita Ministerului de Interne aprobarea unui împrumut în valoare de 220 000 lei, din care 140 000 lei pentru continuarea lucrărilor Palatului administrativ și cumpărarea mobilierului, iar restul pentru construirea cazarmii escadronului de călărași.²⁴

Prin Decretul regal nr. 1011/1906, regele Carol sancționează Legea prin care județul Covurlui este autorizat să contracteze de la Casa Creditului județean și comunal un împrumut de 220 000 lei în termen de maximum 20 de ani, ale cărui anuități se garantau cu toate veniturile județului. Această lege s-a votat la Adunarea Deputaților în ședința din 20 ianuarie 1906 și s-a adoptat cu 66 voturi pentru, unul contra, iar la Senat s-a votat la 17 februarie 1906 și s-a adoptat cu 41 voturi pentru, unul contra. Decretul nr. 1011 s-a dat la București la 2 martie 1906 și poartă semnătura regelui Carol, a ministrului de interne G. Gr. Cantacuzino și a ministrului de interne A. D. Bădăreu²⁵ (anexa 8).

¹⁴ Ibidem, f. 92–93.

¹⁵ Ibidem, f. 107.

¹⁶ Ibidem, f. 45.

¹⁷ Ibidem.

Anexa nr. 7

Contract

Între Administrația Județului Covurlui reprezentată prin subsemnatul Prefect al Județului și firma Adolf Siebrecht reprezentant general al Societății Anonime Koerting din Koertingsdorf Hanovra, Paris și Viena declarată adjudecătoarea lucrărilor instalațiilor de încălzire de la Palatul Administrativ din Galați, a intervenit următorul contract:

1. Domnul Adolf Siebrecht se angajează a executa lucrările de instalațiune de încălzire prin aburi a Palatului Administrativ conform ofertei sale din 5 mai 1905 înregistrată la nr. 5928 din 8 mai 1905, lucrări a căror valoare se urcă la suma de lei opt mii cincisutezece, bani 10 (8510, 10), rezultată în urma unei scăderi de 5% sub deviz.

2. Domnul Adolf se va conforma tuturor dispozițiilor generale ale construcțiilor Palatului, întrucât acestea sînt aplicabile lucrărilor contractate, cum și ordinelor verbale sau scrise date din Direcțiunea lucrărilor.

3. Administrația Județului se angajează a răspunde Domnului Adolf Siebrecht valoarea lucrărilor contractate în modul următor:

30% din valoarea lucrărilor la începere

30% după una lună

30% după completa terminare și la recepția provizorie, iar restul de 10% după anul de întreținere în urma unei recepțiuni definitive.

4. Devizul și oferta Casei Frații Koerting din 12 și 13 august 1902 precum și 7 planuri văzute și subscrise de antreprenor fac parte integrantă din prezentul contract.

Garanția compusă dintr-un bon (?) 5% al Societății Creditului Funciar București nr. 028,083 împreună cu cupoanele începînd de la 1 ianuarie 1905, depusă acuma la facerea contractului s-a consemnat sub recipisa nr. 6377/905.

Făcut în dublu exemplar la Galați, azi 1 august 1905.

Prefect,
Indescifrabil

Secretar,
Istrate

Antreprenor,
A. Siebrecht

Nr. 9875
1905 August 8

Anexa nr. 8

Decret nr. 1011/1906

Corpurile leguitoare au votat și adoptat și noi sancționăm:

Lege:

art. 1 Județul Covurlui este autorizat a contracta de la Casa Creditului județean și comunal un împrumut de 220.000 lei, în termen de maximum 20 ani pentru plata restului datorat antreprenorilor construcției palatului administrativ și mobilarea acestui palat, cum și pentru construirea cazarmii escadronului de călărași.

art. 2 Anuitățile acestui împrumut se vor garanta cu toate veniturile județului.

art. 3 Împrumutul se poate contracta și din altă parte, în condițiile cele mai avantajoase județului.

Această lege s-a votat la Adunarea Deputaților în ședința din 20 ianuarie 1906 și s-a adoptat cu 66 voturi, contra unul.

Această lege s-a votat la Senat în ședința din 17 februarie 1906 și s-a adoptat cu 41 voturi, contra unul.

Promulgăm această lege și ordonăm ca ea să fie investită cu sigiliul statului și publicată în Monitorul Oficial.

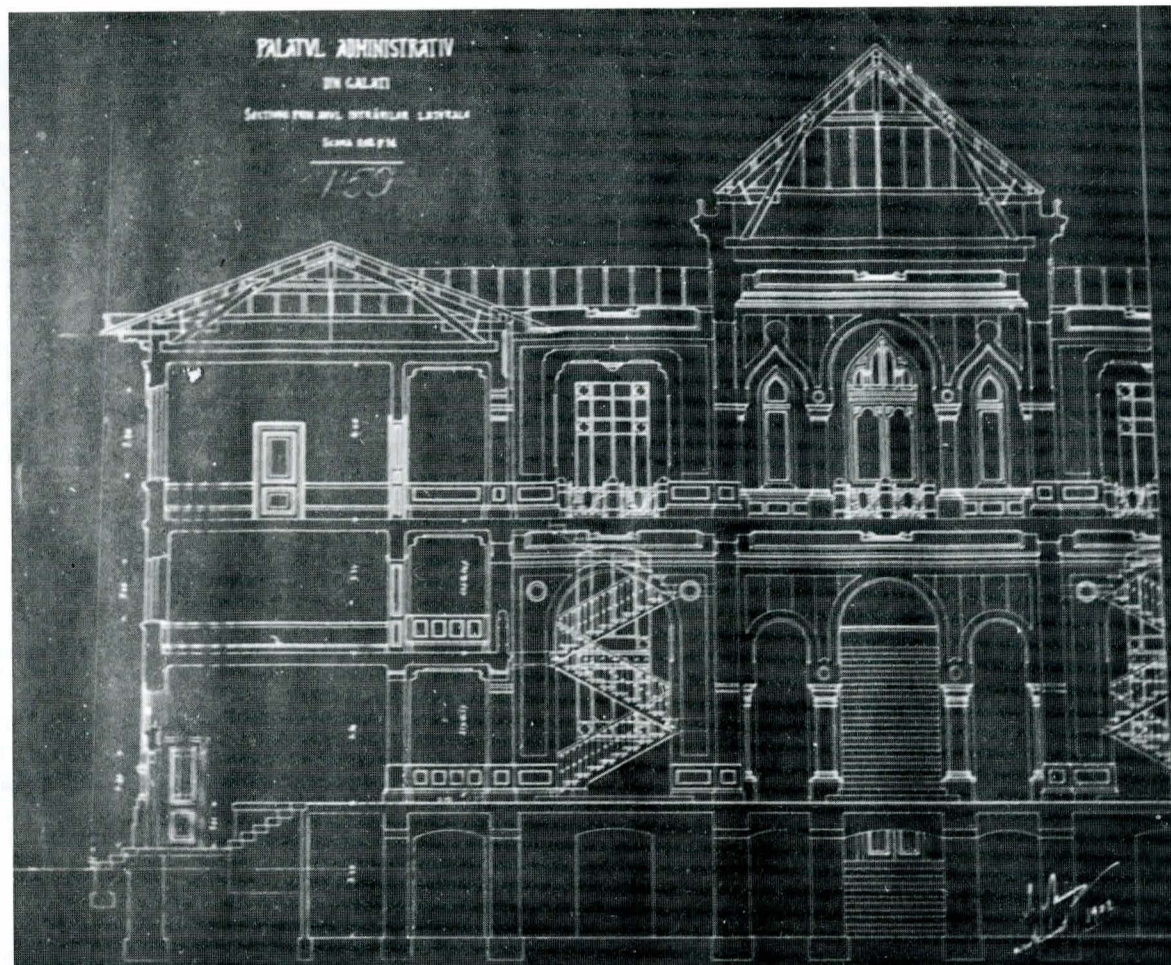
Carol

Dat la București la 2 martie 1906

Ministrul de interne
G. Gr. Cantacuzino

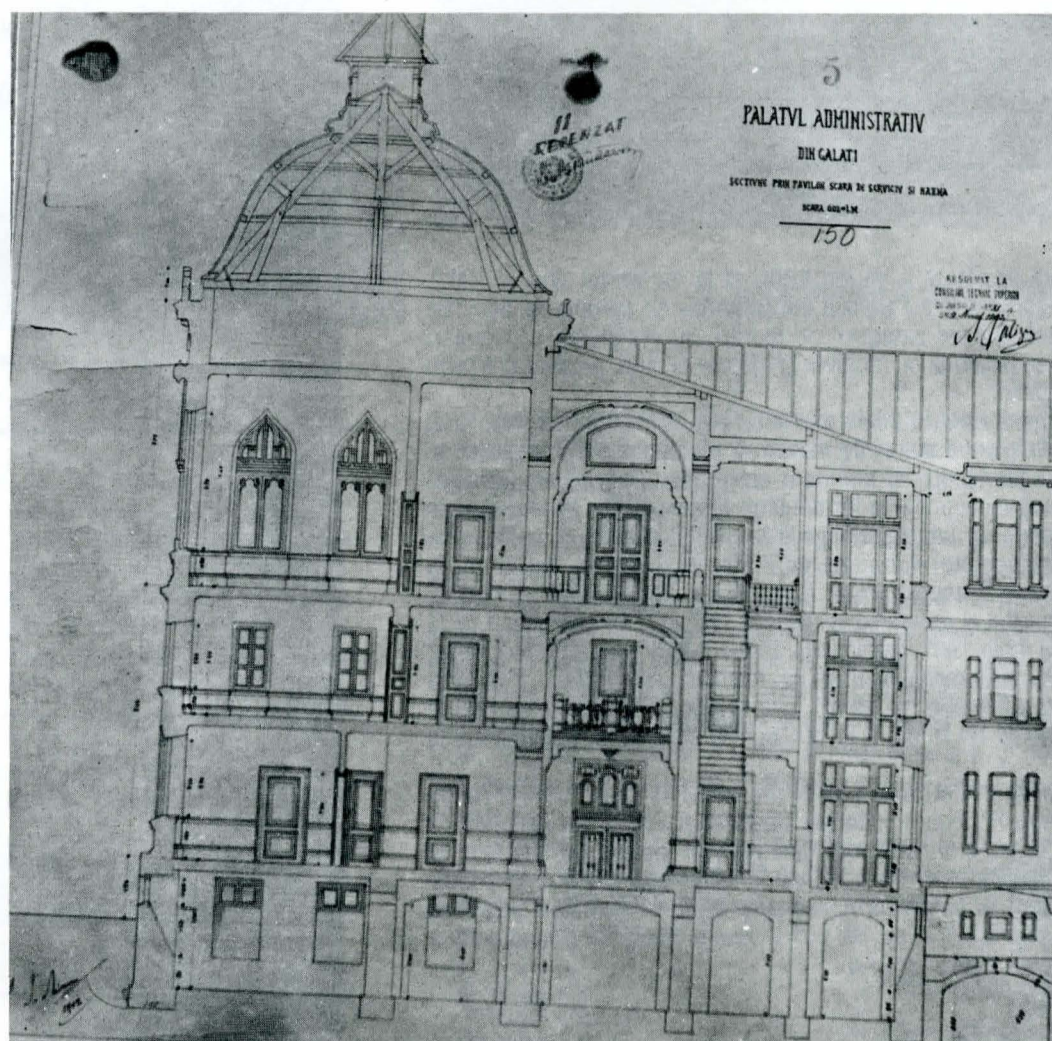
Ministru de justiție
A. A. Badareu

Arhivele Statului Galați, Fond Prefectura județului Covurlui, Dosar 3/1906.

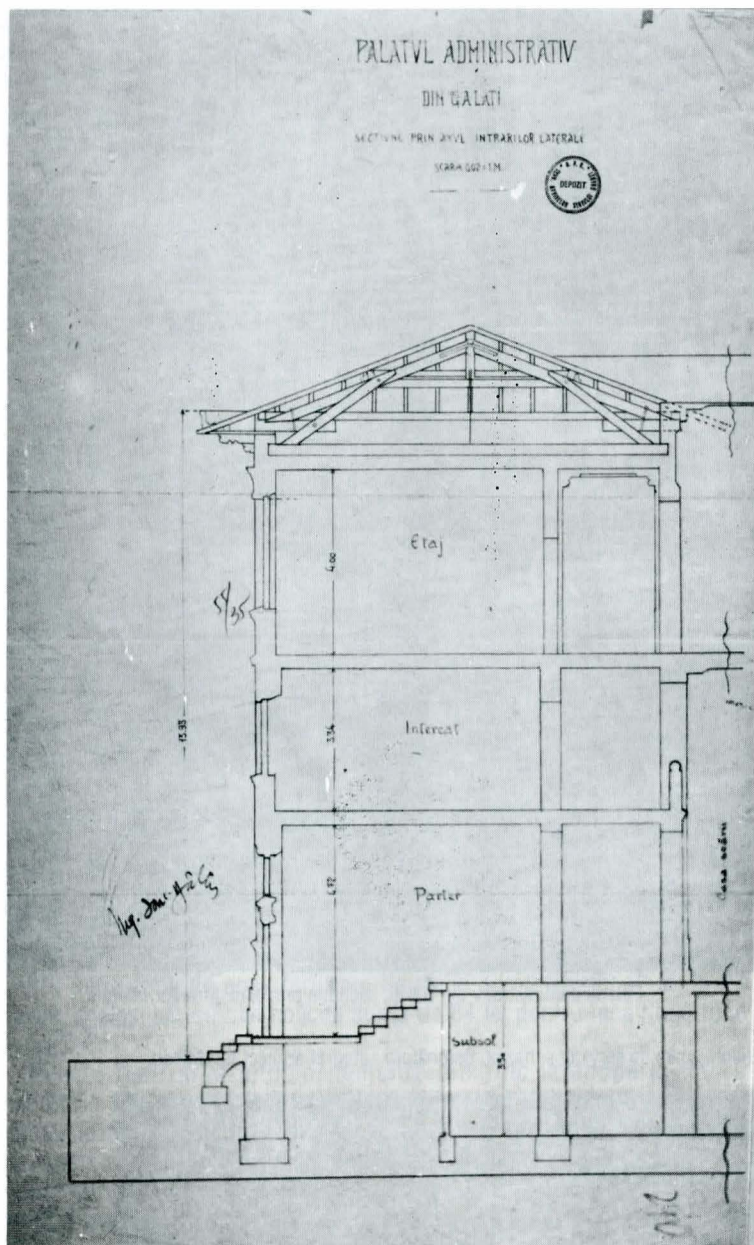

Palatul administrativ din Galați, secțiune prin axul intrărilor laterale.

Palatul administrativ din Galați, secțiune prin pavilion, scara de serviciu și hazna. Semnătura autograf arhitect Ion Mincu.

- 18 *Ibidem*, f. 83.
- 19 *Ibidem*, f. 107.
- 20 *Ibidem*, f. 116.
- 21 *Ibidem*, f. 89.
- 22 *Ibidem*, f. 74.
- 23 *Ibidem*, f. 5.
- 24 *Idem*, Dosar 3/1905, f. 6.
- 25 *Idem*, Dosar 3/1906 nenumerotat.

Palatul administrativ din Galați, secțiune prin axul intrărilor laterale.

În a doua jumătate a anului 1906 și la începutul anului 1907, lucrările de construire a Palatului administrativ se apropie de final. Se recepționează diferite categorii de lucrări, se manifestă preocupări pentru dotarea palatului cu mobilier și obiecte de artă, precum și pentru asigurarea clădirii.

Pentru decorarea fațadei, prefectura a comandat sculptorului Frederic Storck două statui de marmură reprezentând „Industria” și „Agricultura”, simboluri ale ramurilor economice de bază ale județului Covurlui. După recepționarea lor de către arhitectul Ion Mincu, statuile au fost montate pe fațada principală la nivelul etajului și la 21 iunie 1907 se livra sculptorului suma de 5 500 lei la Banca Dall’Orso, la cererea acestuia²⁶, (anexa 9) iar maistrului G. Rigos suma de 450 lei pentru transportul și montarea celor două statui.²⁷ Într-un referat de la sfârșitul lunii iunie 1907, maistrul G. Rigos îl informa pe prefect că tot el a scris cele două medaloane de pe fațadă cu anii 1904 și 1905, așa cum îi ceruse arhitectul Ion Mincu, și a sculptat motivul ornamental în jurul ceasului de pe fronton, lucrări pentru care cerea suplimentarea sumei.²⁸

Lucrările de construire a palatului administrativ fiind aproape terminate, între Prefectura județului Covurlui și Societatea generală de asigurare, „Dacia, România” din București se încheie un contract de asigurare în caz de incendiu și trăsnet în valoare de 430 000 lei pentru 7 ani, începând de la data de 17 februarie 1906.²⁹ Se asigură clădirea

Domnule Prefect

În urma adresei ce mi-ați trimis și prin care îmi notificați că așteptați din partea Dlui arhitect Mincu recepțiunea statuilor ce am executat, am vorbit cu DI Mincu și încă de 4 zile m-a asigurat că v-a trimis hîrtia prin care aproba și recepționează statuile. În consecință vă rog respectuos să binevoiți a dispune să mi se trimită restul de lei 5.500 ce mi se cuvine, prin banca Dall’Orso ca și pînă acum. Dorind a pleca peste cîteva zile în străinătate, vă rog foarte mult a grăbi cît se poate trimiterea banilor.

Primiți vă rog asigurarea distinsei mele stime și considerațiuni.

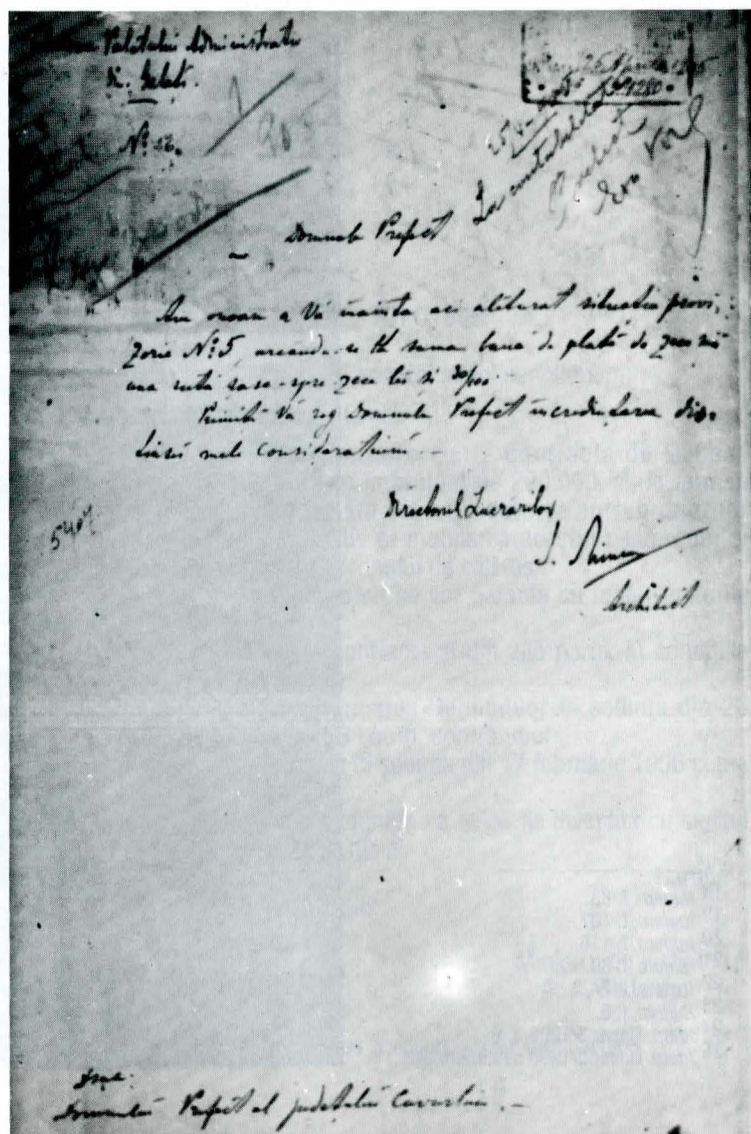
Fr. Storck
Calea Griviței 138

București 21 Iunie 907
Dlui Prefect al județului Covurlui

Arhivele Statului Galați, Prefectura județului Covurlui, Dosar 11/1907–1908, f. 8.

care cuprindea fundamentul și construcția de sub nivelul solului, construcția subsolului și a parterului, construcția intercatului și a etajului alcătuite din 22 camere și 2 coridoare parchetate, 23 camere și 7 coridoare pardosite cu mozaic, 38 camere și 7 coridoare dușumite, 4 scări de lemn, 6 de piatră și una de fier. Se făcea precizarea că

Directorul lucrărilor a fost arhitectul Ion Mincu.

²⁶ Idem, Dosar 11/1907–1908, f. 8.

²⁷ Idem, Dosar 9/1907–1908, f. 5.

²⁸ Ibidem, f. 21.

²⁹ Idem, Dosar 4/1905–1906, f. 106.

DEVIS ESTIMATIV

[illegible]

~~DEVIS ESTIMATIV~~

No. CURENȚĂ	ARĂTAREA LUCRĂRILOR	CANTITATE	PREȚUL CURENȚĂ	COSTUL	
				PARȚIAL	TOTAL
<p><i>opie</i></p> <p><u>Construcția Palatului Administrativ</u></p> <p><u>În Calate</u></p> <p><u>Situația Provizorie N° 5</u></p> <p><u>A. Lucrări Executate</u></p>					
<u>A. Terasamente</u>					
1	Supra. sol. N° 1.	1909.341	2.00.		3818.68
<u>B. Lucrări de Zidărie</u>					
2	Zidărie de beton cu var hydraulic (N° 1)	236.674	18.00.		4260.15
3	" " " ciment	94.250	35.00.		3298.75.
4	Zidărie de mortar la fundația sub. sol. în locul pământului cu căr. de Argan. (sol. N° 2)	338.813	32.00.		10852.82
5	Zidărie de mortar la fundația p. cărăm.				10288.18
6	Încalzit la mortar la var hydraulic.	412.887	35.00.		14450.98
7	Zidărie cu căr. în localitate cu var proas. la parter. Supra. sol. N° 3.	620.507	35.00.		21717.75
8	Zidărie, idem la intercal. Supra. sol. N° 4	654.036	35.50.		23218.28
9	" " " " " " " " " " " "	550.000	26.00.		14300.00
10	Turnările de ciment necesare la bazele.	100.000	3.50.		350.00
11	Zidărie de piatră de bușuiel La parter	136.707	160.00.		21872.12
	" " " " " " " " " " " "	57.998	160.50.		9308.20
	" " " " " " " " " " " "	33.688	161.00.		5422.77
12	Plase amănunțite pentru cofraj m.	700.000	1.00.		700.00
<u>D. Lucrări de Sulfonice</u>					
13	Tring. de beton la brazi supra. sol. N° 4	85.025	45.00.		3826.13
14	Tring. de beton pentru ghara de beton.	7.500	65.00.		487.50
<u>E. Lucrări de Ferărie</u>					
15	Tring. de fer. duble T pentru la care	32805.449	0.30.		9841.54
16	Tring. pentru juguri cofraj m. amănunțite	391.818	1.00.		391.81
17	Legături de fer. pentru juguri de beton	264.575	1.00.		264.57
18	Tring. de fer. pentru împert.	7.423	1.00.		7.42
19	Tring. de fer. pentru supra. sol. N° 4	3626.000	0.30.		1087.80
20	Legături de fer. p. ancorarea pământului	2436.000	0.30.		730.80
<p>Valoarea lucrărilor executate supra. sol. N° 5 133772.98</p> <p>La care valoarea materialului la bază 4.15% 5551.16</p> <p><u>De reportat</u> Valoarea reală a lucrărilor 139324.14</p>					

Materiale folosite la construirea Palatului administrativ.

Deviz estimativ întocmit de directorul lucrărilor, arhitectul Ion Mincu.

edificiul are 10 m liber de jur împrejur.³⁰ Prima poliță de asigurare era în valoare de 517,05 lei.³¹

În primăvara anului 1907, lucrările de construire a Palatului administrativ de la Galați se apropiau de final. La 9 aprilie 1907 arhitectul Ion Mincu îl informa pe prefect că a procedat la recepția definitivă a diferitelor lucrări executate de antrenorii Roman și Popovici.

Spre sfârșitul anului 1906, dar mai ales în anul 1907, prefectura județului Covurlui manifesta preocupări deosebite pentru dotările interioare ale Palatului administrativ. La 10 ianuarie 1907, Fabrica de oglinzi August Zwolfer din București îl informa pe prefect că a furnizat și montat, pe scara de onoare, o oglindă mare de cristal pentru care solicită suma de 477 lei.³²

La 14 iunie 1907, prefectul aproba cumpărarea tablourilor altelor lor prințul Ferdinand și principesa Maria, executate în ulei de Alexandru Cateliu, pentru suma de 1 000 lei.³³

Pentru mobilarea palatului, comenzile se împart între Fabrica de mobilă H. B. Dreising din Aachen și Gh. Lescovar din Galați. La 26 iunie 1907 se face recepția mobilierului executat de Gh. Lescovar pe baza unui

contract de 15 000 lei, pentru cancelariile palatului,³⁴ iar la 28 septembrie 1907, fabrica H. B. Dreising din Aachen expedia pe adresa Prefecturii județului Covurlui mobilier, a cărui valoare (inclusiv transportul) se ridica la suma de 6 726,87 lei.³⁵

Factura care însoțește mobilierul precizează în primul capitol piese pentru „sala de mâncare” din stejar furniruit: 1 bufet mare, 1 dulap pentru argintărie, 1 masă cu patru părți pentru mărit, 12 scaune cu șezut din piele, 1 sofa, 1 oglindă, 2 decorațiuni complete pentru ferestre, 1 sofa cu 2 fotolii, 1 șifonier de salon, 4 scaune cu pernițe, 2 scaune de legănat din mahon deschis, cu mătase; iar în capitolul al doilea, piese pentru camera de dormit din lemn de nuc și la interior stejar: 2 paturi cu saltele, 1 lavoar cu marmură albă și oglindă lată, 1 dulap pentru rufe cu oglindă, 1 dulap cu oglindă pentru haine, 2 scaune de paie.³⁶

În expunerea făcută de prefectul M. Ciuntu la sesiunea ordinară a consiliului județean din 15 oct. 1906, printre proprietățile județului Covurlui se enumera și „Palatul administrativ din Galați, lucrare monumentală, în valoare de peste 420 000 lei, a cărei inaugurare a avut

30 *Ibidem.*

31 *Ibidem*, f. 105.

³² *Idem*, Dosar 9/1907–1908, f. 3.

³³ *Ibidem*, f. 17.

³⁴ *Ibidem*, f. 11.

35 *Ibidem*, f. 42.

36 *Ibidem.*

Polită de asigurare a Palatului administrativ din Galați.

loc în ziua de 27 aprilie 1906, cu mare solemnitate fiind de față A.L.L.R.R. Principele Moștenitor și Principesa Maria, cum și domnii Cantacuzino, General Manu, General Lahovary, Grădișteanu, Ion Lahovary, Vlădescu, Bădărău, P. S. S. Pimen, Episcopul Dunării de Jos, Comandantul Corpului de armată, delegatul României în Comisiunea Europeană, reprezentanții județului, președintele Consiliului județean cu domnii consilieri, primarul comunei Galați și toți reprezentanții autorităților civile din Galați, cum și consilierii județeni și comunali.³⁷

Peste un an, în sesiunea ordinară de la 15 oct. 1907 a consiliului județean, prefectul făcea precizarea că pentru construirea palatului administrativ s-au cheltuit 450 000 lei.³⁸ Diferența provine, probabil, din cheltuielile făcute în anul 1907 pentru finalizarea lucrărilor.

Se încheia astfel procesul complex de edificare a unei clădiri monumentale, cu personalitate deosebită în peisajul arhitectural gălățean, în același timp lucrare de referință pentru arhitectura românească de la începutul secolului al XX-lea.

RÉSUMÉ

Le palais administratif de Galatzi est l'une des plus précieuses créations de l'architecte Ion Mincu.

Les travaux de consolidation, qui s'imposent, ont déterminé l'élaboration d'un projet accompagné d'une étude historique à propos des moyens de construction de cet édifice.

On a découvert, à cette occasion, la signature autographe de l'architecte Ion Mincu sur les projets qui n'avaient pas été encore publiés et les documents relatifs aux modalités pratiques pour l'enchère des travaux, de conclusion des contrats avec divers entrepreneurs et de la réalisation effective de la construction.

Particulièrement intéressants sont les devis estimatifs réalisés le plus souvent par l'architecte Ion Mincu en tant que directeur des travaux, devis qui fournissent des informations à propos de la nature des matériaux utilisés pour la construction du palais.

Les projets originaux et les informations des autres documents d'archives ont été réellement utiles pour la réalisation du projet de consolidation en train d'être avisé par la Commission Nationale des Monuments Historiques.

³⁷ Prefectura județului Covurlui, *Expunere a situațiunii județului Covurlui pe anul 1906 prezentată consiliului județean la deschiderea sesiunii ordinare de la 15 oct. 1906*, Galați, Tipografia „Noua” Teodor C. Demetriade, 1906, p. 19.

³⁸ Prefectura județului Covurlui, *Expunere a situațiunii județului Covurlui pe anul 1907 prezentată consiliului județean la deschiderea sesiunii ordinare de la 15 oct. 1907*, Galați, Tipografia „Noua” Teodor C. Demetriade, 1907, p. 23.